

VÄSEN

IDA ROSÉN BRANZELL
ANNE-CHARLOTTE DAHL
GUNNAR FORSMAN
TINA FRAUSIN
GUN HAGLUND
IRYNA HAUSKA
LINDA HEDENDAHL
ANNIKA HEED
EVA HÖGBERG
BACKA CARIN IVARSDOTTER
ERIC LANGERT
LASSE LARSSON
ANN LUNDQVIST
BERIT MANNBERG
OLEG NOURPEISSOV
INGVAR STAFFANS
KENT WAHLBECK
KARIN WARD
THOMAS QVARSEBO

INVIGNING 25 MAJ 15.00

SKULPTURPARKEN ÄNGELSBURG

ÖPPEN DYGNET RUNT TILL 22 SEPT 2019

www.skulpturparken.se

För mer information om Ängelsberg kontakta:

Turistinformationen i Galleri Brukshandeln

Tel: 0223-444 64

www.skulpturparken.se

 Skulpturparken i Ängelsberg

*Genom att bli medlem i Engelsbergs konstgille
stöder du arbetet med Skulpturparken.*

Kontakta:

ordförande Kristina Rasmussen tel 070-324 86 96

eller kassör Anita Högback, tel 0223-303 38

VÄSEN

En kväll i vintras, när mörkret smög runt knuten kurade vi skymning tillsammans med berättare från Nordiska museet, som tog oss med på en "resa" bland sagor, sägner och sällsamheter i Bergslagen. Människans förmåga, och drivkraft, att samtidigt mystifiera och förklara sin tillvaro blev tydlig. Kunde dessa till synes motsatser vara en konstnärlig utgångspunkt; att gestalta väsen som både förnuft och fantasi, utan vilka vi inte blir till, eller upphör att vara? De konstnärer vi har bjudit in till årets tema Väsen, har tagit sig an utmaningen med stort engagemang!

I många sägner klär sig förnuftet i fantasins dräkt. – Akta för näcken och bäckahästen! Enklare så för barnet, att minnas faran, i sina sorglösa upptåg i vattenbrynet? Och nornorna, som spinner livets trådar, korta eller långa? Ingen vet. Outgrundlig vishet i gudinnors skepnad. Enklare så för människan, att söka tröst, för oförklarliga villkor och lotter? Eller att skifta hamn, att klä av och klä på masker och roller, är inte bara bergsrået och trollen förunnat utan en ständigt pågående social akt, där vi kan gömma oss eller pröva nya sidor.

Väsen hör inte bara historien till. De återföds i nya gestalter, ofta med samma syften som de gamla, att roa, att lära, att lindra. Som här, i trakterna av Engelsfors, där De utvalda i Cirkeln bor, med krafter relaterade till det vi ser omkring oss. I årets skulpturpark vill vi ge dig som besökare inspiration att reflektera över vad ett väsen är, hur det blir till, och vilka funktioner det fyller. Kanske ser du ett bakom nästa krök, kanske ser du ett i dig själv.

Engelsbergs Konstgille hälsar dig varmt välkommen till Skulpturparken i Ängelsberg 2019!

Vi arrangerar parken tillsammans med Konstfrämjandet i Västmanland, och tackar även bidragsgivare, sponsorer och frivilliga.

Kristina Rasmussen
Ordförande

Ängeby 134
732 71 Fellingsbro
Tel: 073-98 567 04
E-post: idazell@gmail.com
www.idazell.se

Verket "Rådaren" gestaltar en Fylgja, som kan ses som ett slags "rå" då hon råder över sin skyddsling på samma sätt som skogsrået råder över skogen. Fylgja betyder följare och är enligt den nordiska folktron en skyddsande som kan visa sig som kvinno- eller djurgestalt.

Rådaren Fylgjan är placerad på samma plats som kvinnan "Av jord" från tidigare år. Här får hon råda och vaka över sin jordevän. Det nya och det gamla möts och de skapar en egen relation och en egen värld sinsemellan.

Bred, Bredsdal 2
745 95 Enköping
Tel: 073-590 98 32
E-post:
eva.annecharlotte.dahl@gmail.com
<https://www.flickr.com/photos/annecharottedahl/>
albums

Väsen – en Orsten –

Väsen – ett evigt varande – en sten, ett ägg.

"Ett väsen står i förbindelse med en viss plats i naturen, en växt, en flod, eller en klippa".

Orsten ligger som naturliga linser i skifferbrottet i Grythyttan och de kallas även för ägg. Ägg som symbol är många, den som bär alla anlag. Orsten kallas även för stinksten eller oljesten, en sten av kalk full med fossiler. Den har använts i folklig tradition och har lång historia, 2 miljarder år av historia. Här är stenen infattad i en vilande rörelse – likt ett eget väsen.

(Källor: Sveriges fossilmuseum och nätet)

Ringspinnargatan 9
723 46 Västerås
Tel: 070-399 80 61
E-post:
gunnar@forsman-mann-
berg-konst.nu
www.forsman-mannberg-
konst.nu

Skogsrået värnade om naturen och skogens djur. De värden som hon stod för bryter vi i vår moderna tid alltför ofta emot. En annan aspekt på rået är att berättelserna om henne är framsprungna ur en manlig berättartradition. Hon framställs därvid påfallande ofta med sämre egenskaper. Mannen, alltid oskyldig, är ett offer för hennes kärlekstörst. Han befriar sig ofta från henne med våld, så att skada eller död inträffar. Ur ett modernt jämställdhetsperspektiv är detta inte ok. Skogsråets krav på oss människor är att vi ska respektera naturen, och varandra ur ett genusperspektiv. Det är rimliga krav.

Trolmen Björklunda 1
533 94 Hällekis
Tel: 0709-261 614
E-post:
tina.frausin@ateljtrolmen.se
www.ateljtrolmen.se

Dvalins döttrar

Av helt olika härkomst tror jag nornorna är, de har ingen gemensam ätt. Somliga släktas från asar, somliga släktas från alver, somliga är Dvalins döttrar.

Urd, Skuld och Verdandi spinner livets ödestrådar, olika långa bestämmer de vår tid på jorden och vems trådarna som skall flätas samman och mötas. Med virkade och flätade former tolkar jag de tre gudinnornas väsen, jättelika tofsar som hänger från trädens tak.

Sörtorp
641 97 Katrineholm
Tel: 070-64 62 177
E-post:
gun.haglund@tele2.se
www.gunhaglund.se
www.svenskakonstnarer.se
www.kikk-konst.se

Hittebarn

Alla stora, stygga, fula har en gång varit små och skyddslösa.
Även troll.

Kometvägen 53
183 48 Täby
Tel: 070-764 71 43
E-post:
irhau71@gmail.com
www.konst.se/hauska

Trolls arv

Trolls fåtölj

Skogsrået

*Jag försvinner nu för att
återvända senare som en
helt ny person...*

Porträttfoto: Mikael Åström

E-post:
lindahedendahl@hotmail.com

Offerlunden

Giganterna skymtar bland träden FREJA, BALDER, SUNE de gyllene huvudena Katten och Människan och några förfärliga GUDSSPÖKEN iakttar spillrorna. Nyckelbiotoper, fauner, stora eftertänk lätta som rökar, här, här ligger landet. HAH rasslar extatisk skalbagge, ljudet när vinden går mellan stjälkarna. Damm och hudveck under himlen. Öronen lätta att riva av, benen lätta att knäcka. Blixten, regnet, insektsliv som inte vill behaga, den onödiga skönheten härdar ut och lyser genom utplåningen.

Domänvägen 13
192 73 Sollentuna
Tel: 073-826 22 54

E-post:
annikaheed@hotmail.com
www.annaikaheed.se

Gengångaren är den som färdas genom tiden, den som kan materialiseras inför oss, den svarta outtydbara. Bara genom sin förtätning kan den fyllas med det vi som betraktare bär inom oss.

Musik:
Ljudkonstnär Tom Hofwander
Baba Blues med
Richard Danielsson och
Clas Gustavsson

Tunagatan 40
753 37 Uppsala
E-post:
evahogbergs@gmail.com
www.evahogberg.se

Skogsråen

”Skogsrået en utrotningshotad art” (enl. Olle Fors-hed, jägmästare, forskare och regnskogsexpert på Världs-naturfonden WWF).

Inne bland träden i skogen vid Ängelsbergs skulpturpark finns några av de sista, de står där i all sin undersköna glans och lockar både djur och människor, många huvuden har de förvridit, skynda dit om du vill hinna se dem men var försiktig!

Så sent som på 1700-talet blev folk dömda för att ha haft med skogsrået att göra. I Vättle härad, Väster-götland 1691 dömdes en 22-åring till döden genom halshugning för att ha haft olovlig beblandelse med ett skogsrå (Swan1989).

Lussekattsvägen 4
128 69 Sköndal
Tel: 073-776 87 01
E-post:
info@ivarsdotter.com
www.ivarsdotter.com

Strömkarlen

Vattnet som livets förutsättning, lockelse och förförare, men också som förgörare.

I forsen i Ängelsberg skulpturpark bor Strömkarlen.

Likt alla andra natursköna platsen, där det finns en starkt och porlande ström. Vattnet har i alla tider haft en trollbindande effekt för oss människor genom sin motsägelsefulla kraft.

Näcken var ouppnådd mästare i fiolspel. Han var villig att lära ut konsten till människorna, vilket för dem medförde en stor risk, eftersom de därefter kom att hamna i ett mystiskt beroende av övernaturliga krafter. En speleman som lärt sig av Näcken, kunde vid spelandet av dansmusik bli så trollbunden av en mystisk kraft, att han spelade tills han miste förståndet. Men det var lika förtröllande för de som dansade, som inte heller kunde sluta. Och hade man som speleman sålt sig till Näcken var det en enkelbiljett till helvetet när livet väl var till ända.

Konstepidemins väg 6
413 14 Göteborg
Tel: 0708-242 352
E-post: eric@langert.se
www.langert.se

Väsen var det. Ja, då dök **Bäckhästen** direkt upp som den självklara sinnebild för vårt kulturarv vad gäller uppfostringsmetoder. Och att få lite rörelse i sakerna genom att arbeta motströms, det tilltalar mig.

Linnévägen 16
738 50 Norberg
Tel: 070-452 94 08
E-post:
larsson_lasse@hotmail.com
Facebook:
/lasse.larsson.10297

Hugin & Munin och Ragnarök

Hugins tankar om världen och dess utveckling blandas med Munins minnen och reflektioner över liknande händelser.

Efter att på Odens dagliga uppdrag ha beskådat Gudarnas Asgård och människornas Midgård så kraftigt stadda i egoismens och girighetens förfall och sett människa slåss mot människa, gudar mot gudar om det överflöd som skulle vara tillräckligt till alla, har dom tappat tron på tillvaron, bestämmer sig för att inte återvända till Oden, som får stå där enögd utan vare sig tankar eller minnen och beskåda det pågående Ragnarök.

Rune Lindströms väg 2d
737 30 Fagersta
Tel: 070-548 41 62
E-post:
artann85@gmail.com

Strandvaskaren

Namnet kommer efter gammal folktro, där döda och drunknade sjömän flöt iland och gick igen.

Ringspinnargatan 9
723 46 Västerås
Tel: 070-399 80 61
E-post:
berit@forsman-mannberg-
konst.nu
www.forsman-mannberg-
konst.nu

Min reflektion är:

Vad hade hon gjort för fel, för att
förtjäna detta öde?

Hon gjorde ju allt för honom!

Mitt verk bygger på en uppteckning från Linde socken i Västmanland. En man träffar en kvinna som han blir förälskad i. De sammanbor i skogen, hon gör allt för honom och de får tre barn. Hon hjälper honom med kolmilan. Hon begär emellertid att han ska knacka tre gånger i en tall, när han kommer tillbaka till deras hem. Han accepterar, men en gång glömmar han sig, och ser då att hon egentligen är ett skogsrå, med ett förvrängt utseende. I resten av sägnen kommer mannen med en speciell list att se till att hon och barnen drabbas hårt. Hon ber för sig och barnen, förgäves. De blir uppättna av vargar.

Herrgårdsvägen 12
739 31 Skinnskatteberg
Tel: 073-828 84 06
E-post:
nourpeissov@gmail.com
www.saatchiart.com/
nourpeissov

Har även gjort
Pyramiden
"Oändlig metamorfos"
2006, som finns i
Skulpturparken
(se sid 13)

Who's your daddy

Man gör det goda av det onda för att det inte finns något annat att göra det av.

Bellmansgatan 56
754 26 Uppsala
Tel: 073-775 17 67
E-post:
istaffans@hotmail.com
www.staffansart.se

Väktare

Gångna tidevarv lever vidare i våra drömmar och fantasier och olika kulturers rituella inslag kan inspirera men också skrämja och förfära oss. För att gå till vår egen historiska bakgrund så har vi många riter och ritualer som lever vidare men som för- ytligas och tunnas ut. Yta istället för djup, pengar istället för känslomässig meningsfullhet – listan kan bli lång.

Den här utställningen hoppas jag blir en motvikt till det som är ytligt och insmickrande och som istället speglar människors drömmar, fantasier och behov på ett djupare plan. Det oförklarliga, det som vi kan förstå och känna utan att det kritiska, intellektuella analyserandet får ta för stor plats. Mina väktare speglar aspekter av människans innersta väsen – för mig är de tidlösa och står för allvar, kärvhet, tystnad och oför- änderlighet men också för sexuell kraft.

Hov, Norrhagen 119
755 96 Uppsala
Tel: 070-33 05 118
E-post: kent@wahlbeck.com
www.wahlbeck.com

Naturmystik är spännande, vad man trodde förr och hur man tänkte är en gåta för oss. *Hräsvelg*, den stora örnen i norr som gjorde vinden var vikingatidens människors sätt att förstå det obegripliga. Vem vet, kanske sitter det en gigantisk örn långt där uppe?

Långbyn
Norra Gottsätter 214
705 91 Örebro
Tel: 070-88 09 346
E-post:
karinward@me.com

Fabler dansar

Så kallar jag min skulpturgrupp. Den är utsågad ur cortenstål. Jag använder det material som jag tycker stämmer med vad jag vill uttrycka i mina skulpturer.

Gamla lundagatan 21
118 23 Stockholm
Tel: 08-669 95 07
E-post:
thomas.qvarsebo@lervik.se
www.thomasqvarsebo.com

Som barn blev jag skrämmd av *Näcken*, han spelade vid vattnet och lockade barn. Gick man dit kunde man drunkna. Kanske ett sätt av föräldrar få barnen att undvika djupa vatten.
Med min skulptur har jag försökt bearbeta detta tema.

SPÅREN FRÅN SJUTTON SPÄNNANDE ÅR I ÄNGELSBERGS SKULPTURPARK

Serviceornet Livslöggen
Lars Wilks, 2005, Skulpturparken

Himmelsbåge
Uta Jacobs, 2004, Bryggan vid station. Inköpt av Konstgillet

Filosofiska bänken
Sture Collin 2009. Inköpt av Fagersta kommun och ortens invånare.

Sälar
Unna Katz, 2003, Skulpturparken.

Trattgubbar Peter Tillberg, 2009.
Skänkt av konstnären

Tre gestalter Lars Nyberg, 2006.
Galleri Benfield-White

Oändlig metamorfos Oleg Nourpeisso, 2006, Skulpturparken

BLÄSTERUGNARNA – Dunshammarmuseet
Öppet dagligen från 15 juni
www.vastervalanu.se

MUSIK I SOMMARKVÄLL
Varje tisdag kl 19 • 5 juni–6 augusti
Västervåla kyrka
Arrangör Svenska Kyrkan. www.svenskakyrkan.se

JUNI

MAJSTÅNGEN KLÄS
Torsdag 20 juni kl 15–17 www.vastervalanu.se

MIDSOMMARAFTON
Fredag 21 juni kl 15–17 www.vastervalanu.se
Traditionellt midsommarfirande på Hembygdsgården i Västervåla

JULI

FISKETÄVLING FÖR BARN
Lördag 6 juli kl 10 Dunshammars brygga

KONSERT I SKULPTURPARKEN
Lördag 6 Juli kl 18 Fri entré. Tag gärna med dig egen pick-nick-korg
Arrangör: Musik & Kultur

HEMBYGDENS DAG
Söndag 21 juli kl 11–15 www.vastervalanu.se
Gudstjänst på Hembygdsgården, barnaktiviteter, musik, hantverk.
Utställning "Kvinnoarbeten förr"
Utställning visas även tisdagarna 2, 9, 23, 30 juli efter
"Musik i sommarkväll"

AUG

KONSERT I SKULPTURPARKEN
Lördag 3 aug kl 18 Fri entré. Tag gärna med dig egen pick-nick-korg
Arrangör: Musik & Kultur

ENGELSBERGSDAGEN
Lördag 11 augusti

SEPT

SKULPTURPARKEN
Söndag 22 sept Skulpturparken stänger för året

GALLERI ÄNGELSBERGS BRUKSHANDEL

Antikt, Kuriosa och Galleri
Tel: 070-324 28 35
E-post: galleri@angelsbergsbrukshandel.se
www.angelsbergsbrukshandel.se

KLIVET AB SERVICE & SPIRA BERGSLAGEN

Städ- och servicetjänster,
Trädgårdsvandring ... i tid och rum -
bokas
Tel: 070-591 32 10
E-post: klivet@halvarsviken.se
www.halvarsviken.se

NYA SERVERINGEN

Restaurang och Café
Tel: 0223-300 18
E-post: monica@nyaserveringen.com
www.nyaserveringen.com

Ängelsberg, Foto: Mats Källstig

ÄNGELSBERG I VÅRA HJÄRTAN

Ängelsberg ligger inte bara i hjärtat av Bergslagen utan också i de hjärtan som bor och verkar här. Och även om inte hamrarna i de en gång så många och produktiva järnbruken dunkar längre, så finns det en puls av annat slag. Det var inte för inte som Ängelsberg, som nyuppfört samhälle vid sekelskiftet mellan 18- och 1900-tal, hade fem pensionat och en strid ström av "luftgäster". Med tåg och båt transporterade de sig från hela Mälardalen för att njuta den rena luften och den spektakulära solnedgången över Åmänningen. Ännu idag finns det möjlighet att dricka kaffe, äta och övernatta som förr. Många av de gamla villorna står öppna för gäster från när och fjärran och hembakt och lokala råvaror bjuds på ett flertal platser. Vill du ta med dig något av fläkten från förr hem, finns både antikbod, hemslöjd och auktioner.

ÄNGELSBERG I EKONOMIN

Traktens bidrag till näringar och ekonomi har minst tusen år på nacken. Ängelsberg har statusen av världsarv sedan 1993. Masugnen och smedjan på Engelsbergs bruk, ägt och väl underhållet av Nordstjernen AB, ger en fascinerande inblick i svensk industrihistoria och järnets väg från malm till tacka. På Oljeön finns världens äldsta bevarade oljeraffinaderi. Liksom på bruket går det att följa en hel process, här från oljefat till produkter som fotogen, paraffin och smörjolja. Guidade visningar sker hela sommaren, både på bruket och på Oljeön.

ÄNGELSBERG I KONSTEN

Hit kom en av de första järnvägslinjerna under 1800-talet, föranledd av den stora industriproduktionen. Inflyttare och somrargäster tog med sig sin kompetens och sina intressen. Till Ängelsberg kom också Isak Gustaf Clason med sin banbrytande "konst". Han ritade för ljus, värme, funktion och utsikt, representerat i de tre villorna Hvilan, Ulvaklev och Odensnäs. De i sin tur inspirerade den charmiga byggnadsstil som är så typisk för Ängelsberg med tinnar, torn och verandor.

Det var inte bara Clason som revolterade. Även en målarkoloni, som tillbringade sina somrar i Ängelsberg, gjorde upp med det rådande. Olof Arborelius, Arvid Mauritz Lindström och Axel Fahlcrantz inspirerades av impressionismen. Ut i naturen bar det, med familjerna och det vackra landskapet som ständiga motiv. Med Utsikt över en sjö i Västmanland, målad vid Snyten i en vik bortom herrgården, vann Arborelius tävlingen om Sverigetavlan och skrev in Ängelsberg i den svenska konsthistorien. Flera av kolonins tavlor finns kvar i Ängelsberg och visas på beställning.

ÄNGELSBERGS KONSTGILLE

Bli medlem och medverka till fortsatt arbete med levande konst! Kontakta ordförande Kristina Rasmussen, tel 070-324 86 96 eller kassör Anita Högback, 0223-303 38. Enskild person 150 kr eller familj 225 kr på pg 36 96 04-4.

Stort tack till våra samarbetspartners och sponsorer!

ÖVRIGA SPONSORER

BERGSLAGSGÅRDEN AB, BRÖDERNA HOLMSTRÖM OMBENNING AB,
ENGELSBERGSBYGDENS INTRESSEFÖRENING, FOTO & FORM MATS KÄLLSTIG, IDÉBILD AB,
KARL HEDIN AB, NORDSTJERNAN AB, PRIMATRYCK AB, EPIROC DRILLING TOOLS AB,
SECO TOOLS AB, SIRIUS INTERNATIONAL FÖRSÄKRINGS AB, VÄSTERVÅLA HEMBYGDSFÖRENING

ENGELSBERGS KONSTGILLE

www.skulpturparken.se

Följ oss på Facebook